

TAGi põhikooli vene keele
ja kirjanduse ainekava

SISUKORD

SISUKORD.....	2
Vene keele ja kirjandus.....	3
Õppeaine kirjeldus	3
Tunnijaotusplaan	5
Valdkonnapädevused	6
Lõiming ja läbivad teemad	6
Õppe kavandamine ja korraldamine	8
Õppekeskkond.....	9
Hindamine	9
Teadmised, oskused ja hoiakud	11
Õppesisu ja õpitulemused.....	12
2. klass.....	12
3. klass.....	13
4. klass.....	14
5. klass.....	16
6. klass.....	17
7. klass.....	19
8. klass.....	20
9. klass.....	22

Vene keele ja kirjandus

Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel.

Vene keele hea valdamine on eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

Vene keele oskus on nii aineõpetuse eesmärk kui ka õppekavas sätestatu omandamise alus. Vene keele oskus kõnes ja kirjas pole üksnes inimese identiteedi, tema mõtlemis- ja tundevõime kujunemise alus, vaid ka jätkusuutliku ja ennastjuhtiva õppimise eeldus kogu edasiseks eluks.

Kui õpilane mõistab emakeele tähtsust sotsiaalse suhtluse vahendina ja rahvusliku kultuuri kandjana, kujuneb ta täisväärtuslikuks ühiskonnaliikmeks, kes suudab ennast erinevates suhtlusolukordades selgelt ja ladusalt väljendada, mõistab erinevaid tekste, on võimeline argumenteerima ja mõtestatud teksti looma.

Põhikoolis pannakse alus õpilaste sotsiaalsele kirjaoskusele, st oskusele kasutada keelt teadlikult ja kriitiliselt isiklikus ja avalikus elus, õppe- ja tööolukorras. Õpilastes kujundatakse teadmisi ja oskusi, mis hõlmavad keelt, selle variante, eri tüüpi ja liiki tekste ning mis lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ja loomisega. Keeleõpetuse kõrgeim siht on aidata õpilasel kujuneda iseseisvaks teksti vastuvõtjaks ja loojaks, kes on omandanud tänapäeva kirjakeele.

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülgsuse teadvustamist.

Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e- raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe.

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Tervikteoste valikul võib õpetaja jagada soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet. Põhikoolis on kohustuslik lugeda igas klassis vähemalt neli tervikteost, kuid soovitus on lektüürraamatute arvu võimaluse korral suurendada ja õpilasi valikutesse kaasata.

Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Ühtlasi õpib õpilane tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Eelkõige on tähtis, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgendusoskused, kuid selleks on tarvis ka faktiteadmisi ja mõistevaramut.

Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteostele, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist.

Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma kunstiliikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, muusikas ja kujutavas kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

Põhikooli vilistlane:

- 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;
- 3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades;
- 5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;
- 6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga;
- 7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;
- 8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi,
- 9) arendab lugedes oma sõnavara.

1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke. Alates 5. klassist antakse vene keelt ja kirjandust eraldi õppeainetena, kuid meie kooli eripärast tulenevalt kantakse päevikusse kirjanduse tunnid «vene keele ja kirjanduse» nimetuse all.

Osa kirjanduse tundidest toimub vene keeles «Vene keele ja kirjanduse» õppeaine raames. Enamik TAG'i õpilastest on vene kodukeelega lapsed ja see võimaldab arendada vene keele oskust läbi kirjanduse ja kultuuri. Iga õppeperioodi lõpus väljastatakse ühine «Vene keele ja kirjanduse» koondhinne. Üheksanda klassi lõpus või õpilase koolist lahkumisel, väljastatakse «vene keele» ja «kirjanduse» hinded eraldi.

Tunnijaotusplaan

1 kooliaste (8 kursust)

- 2. klass - vene keel 4
- 3. klass - vene keel 4

2 kooliaste (10+2 kursust)

- 4. klass - vene keel 4
- 5. klass - vene keel 3, kirjandus 1
- 6. klass - vene keel 3, kirjandus 1

3 kooliaste (6+3 kursust)

- 7. klass - vene keel 2, kirjandus 1
- 8. klass - vene keel 2, kirjandus 1
- 9. klass - vene keel 2, kirjandus 1

Valdkonnapädevused

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

Lõiming ja läbivad teemad

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevõime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on

eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema.

1.–4. klassis arendatakse eesti / vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoonel suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomeoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitlus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentsed ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi.

Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega.

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtteja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

Keele ja kirjanduse valdkonna ained lõimuvad valdkonnaüleselt kõikide õppeainetega ja toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist ja rakendamist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Valdkonnaülene lõiming tähendab, et kõikides õppeainetes tuleb ainekirjaoskuse saavutamiseks tegeleda tekstitoimingutega, st eri liiki tekstidega, ning tähelepanu juhtida ortograafia- ja grammatikareeglite normipärasele rakendamisele. Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujuneb välja mitte üksnes eesti / vene keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, mis eeldab pidevat koostööd aineõpetajate vahel. Keele- ja kirjandusõpetuse eriosa on tõsta õpilaste keeleteadlikkust, st anda teadmisi keele kohta, mis tagab tõhusa suhtluspädevuse, arusaamise keele varieerumisest žanriti ning grammatikast kui tähendusloome vahendist.

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö kogu õpilase õppeaja vältel, kuid oluline roll on ka teistel tugivõrgustikel, sh kodusel toetusel ja lapsevanema vastutusel. Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades.

Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi. Üldpädevuste saavutamist toetab valdkonnaüleselt õppeainete eesmärgipärane lõimimine teistesse valdkondadesse kuuluvate õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine.

Läbivad teemad toetavad õpilase suutlikkust oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades rakendada, väärtusnorme, -hoiakuid ja -hinnanguid kujundada ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust. Läbivad teemad kui ühiskonnas tähtsustatud aineteülesed valdkonnad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vahendiks, neid on oluline arvestada emakeele ja kirjanduse õppesisu ja õpitulemuste kavandamisel, kooli õppekava koostamisel ja koolikeskkonna kujundamisel.

Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus.

Valdkonnasisese ja -ülese lõimingu võimalusi, kõigi üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist kirjeldatakse kooli õppekava üldosas, nende rakendamist täpsustatakse valdkonnakavas.

Õppe kavandamine ja korraldamine

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuse rõhuasetustest ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) toetatakse lõimingut valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi;
- 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid,

kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi; 6) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks; 7) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega;

Õppekeskkond

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet:

- 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;
- 2) ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);
- 4) väljaspool kooliruumi, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesisavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

Pädevuste peamiste komponentide – teadmiste, oskuste ja hoiakute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob sobiva õppekeskkonna ja toetab väärtuskasvatust, ning koolil, kus normide, väärtuste, rituaalide, sümbolite ja lugude kaudu edendatakse omanäolist koolikultuuri.

Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealasete teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid.

Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnatena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või

mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisideandmisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid.

Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet.

Vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust,
- 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist,
- 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist,
- 4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevelikute teadvustamist.

Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomet osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis.

Vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste.

I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust.

II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning e-kirja kirjutamist. III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel.

III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada

levinumaid meediažanre. Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust.

Teadmised, oskused ja hoiakud

1. kooliaste

Õpilane:

- 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- 2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;
- 3) omandab vene keele lugemistehnika;
- 4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;
- 5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja arvutil eri keskkondades;
- 6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;
- 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;
- 8) tunneb eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;
- 9) kujundab lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist.

2. kooliaste

Õpilane:

- 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;
- 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses;
- 4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades;
- 5) omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiate alused;
- 6) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;
- 7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;
- 8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;
- 9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist;
- 10) arendab lugedes oma sõnavara.

3. kooliaste

Õpilane:

- 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;
- 3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades;
- 5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;
- 6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga;
- 7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;
- 8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi,
- 9) arendab lugedes oma sõnavara.

Õppesisu ja õpitulemused

2. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õiged tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga;
- 8) kirjutab mõtestatud lihtsaid lauseid, jutustavaid tekste;
- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 11) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja vastab küsimustele;
- 13) loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 14) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 15) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Õppesisu teemade kaupa.

Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.

Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.

Graafika. Foneetika. Ortoeepia. Tähestik. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähtede Е, Ё, Ю, Я funktsioonid.

Kirja eelharjutuste sooritamine, joonis- ja kirjatähtede kirjutamine. Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida.

Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud.

Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Nimisõna üldiseloostus. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Omadussõna üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv. Tegusõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus.

Ortograafia ja interpunktsioon. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja

kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede Ъ ja Ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede Ж, Ч, Ш, Щ ja Ц järel. Eessõnade õigekiri. Interpunktsioon: kirjavahemärgid lause lõpus. Poolitamisreeglid.

Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas. Teksti ära kiri tahvlilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitlus) kirjutamine näidise järgi.

Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Lihtsamate sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.

Tekst. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus (sissejuhatus).

Tekstiloom. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks.

Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest.

Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtähendusega sõna leidmine.

3. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga;
- 8) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
- 11) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 12) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi;
- 15) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Õppesisu teemade kaupa.

Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.

Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.

Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud. Üheväärtuslikud ja polüsementilised sõnad, sõnasõnaline ja ülekantud tähendus.

Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Iseseisvad ja abistavad kõneosad. Nimisõnade sugu ja arv. Nimisõnade käänamine. Omadussõnade muutmine soo ja arvu järgi. Omadussõna kääne. Tegusõna algvorm. Tegusõna ajavormid. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus.

Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. HE õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. Poolitamisreeglid. Tähtede Ё ja Ъ kasutamine.

Süntaks. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause põhitunnused. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilause. Lause sõelumine.

Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas ja arvutis. Teksti ära kiri tahvilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitlus) kirjutamine näidise järgi.

Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.

Tekst. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste, kava, skeemi, kaardi koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus. Teksti liigid.

Tekstiloomine. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Ümberjutustuse kirjutamine. Jutu kirjutamine pildi täiendusena.

Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest. Autorite, eakohaselt nende elulugude ning loominguga tutvumine trüki- ja veebitekstide kaudu.

Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastanditähendusega sõna leidmine. Sünonüümid, antonüümid. Riimuvate sõnade leidmine.

4. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) esitab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 3) väljendab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 4) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 5) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud

- punktogrammidega lauseid;
- 6) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;
- 7) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;
- 8) väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 9) valib lapsevanema ja õpetajate abiga ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 10) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele;
- 11) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja avaldab arvamust;
- 13) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 14) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 15) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutähtsaid ning huvivaldkondade tekste;
- 16) tunneb teabekeskkondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid;
- 17) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 18) esineb suuliselt, võtab sõna;
- 19) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 20) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke.

Õppesisu teemade kaupa.

Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Fraseologismid.

Morfoloogia ja sõnamoodustus. Nimisõna: käänduvad nimisõnad. Omadussõna iseloomustus. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Isikuliste asesõnade käänamine. Tegusõnade pööramine.

Süntaks. Sõnaühendi struktuur. Lause. Lause pealiikmed ja kõrvalliikmed. Liht- ja laiendatud laused. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause. Üte.

Ortograafia ja interpunktsioon. Sõna juurmorfeemi õigekiri. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE kokku- ja lahkukirjutamine tegusõnadega. Samaliigiliste sõnade ja üte eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlausetes.

Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, käsikirjas kirjatatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus. Kommunikatsioon internetis. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.

Teksti teema ja peamõtte. Dialoog. Monoloog.

Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).

Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse väljendamine.

Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine.

Soovitavad kirjandusteosed ja autorid:

С. А. Есенин «С добрым утром!», М. М. Пришвин «Золотой луг», М. Ю. Лермонтов «Утёс», К. Г. Паустовский «Заячьи лапы», К. Д. Бальмонт «К зиме», В. В. Бианки «Лесной оркестр», М. М. Зощенко «Не надо врать», Ю. Я. Яковлев «Багульник», В. Ю. Драгунский «Пожар во флигеле или подвиг во льдах», Э. Э. Мошковская «Я маму свою обидел», Н. А. Некрасов «Крестьянские дети», А. П. Чехов «Ванька», А. И. Куприн «Слон», Ф. Пулман «Чучело и его слуга», Э. Радд «Муфта, Полботинка и Моховая борода», А. Линдгрен «Мио, мой Мио», русская народная сказка «Морозко», А. С. Пушкин «Сказка о царе Салтане».

5. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) esitab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 4) väljendab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörsõna vorme;
- 8) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;
- 9) annab tekstile või seisukohale tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 10) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 11) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele;
- 12) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust;
- 14) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 15) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 16) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutähtsaid ning huvivaldkondade tekste;
- 17) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;
- 18) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 19) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- 20) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liike eakohaseid tekste;
- 21) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 22) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Õppesisu teemade kaupa.

Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Foneetika. Graafika. Ortoeepia. Häälikumuutused kõnes. Vene keele hääldus.

Morfoloogia ja sõnamoodustus. Nimisõna: ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Omadussõna: kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Asesõnade käänamine ja liigitus. Tegusõna: perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Tegusõna kõneviisid.

Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Tähed H ja HH eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HH kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega.

Tekst. Tekstiliigid: instruksioon, käsikirjas kirjatatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.

Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus.

Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).

Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine.

Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.

Soovitavad kirjandusteosed ja autorid:

М. М. Пришвин «Старый гриб», Н. Кун «Подвиги Геракла», легенды о Таллинне, сказки (русская народная сказка «Финист - Ясный сокол», корейская сказка «Материнская любовь», итальянская сказка «Человек, который искал бессмертия»), П. П. Ершов «Конёк-Горбунок», Г. Х. Андерсен «Дикие лебеди», В. Гауф «Карлик Нос», А. П. Чехов «Детвора», А. А. Аверченко «Берегов - воспитатель Киси», А. Н. Майков, Е. А. Баратынский, Ф. И. Тютчев, А. А. Фет, И. А. Бунин, А. С. Пушкин «Няне» и «Узник», М. Ю. Лермонтов «Парус» и «Тучи», Р. Д. Брэдли «Каникулы».

6. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 4) väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja

pöörd sõna vorme;

8) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;

9) hindab kuuldud informatsiooni usaldusväärsust;

10) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;

11) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;

12) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele;

13) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;

14) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;

15) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;

16) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;

17) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;

18) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;

19) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;

20) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;

21) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;

22) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste;

23) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;

24) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Õppesisu teemade kaupa.

Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Paronüümid. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika.

Morfoloogia ja sõnamoodustus. Arvsõnade iseloomustus. Määrsõnade iseloomustus. Eessõnad iseloomustus. Sidesõnad üldiseloomustus. Abisõnad iseloomustus. Hüüdsõnad.

Süntaks. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause.

Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksise õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HI kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega. Arvsõnade õigekiri. Määrsõnade õigekiri. Eessõnade õigekiri. Samaliigiliste sõnade eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlausetes.

Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, SMS-teade, e-kiri, allkirjastatud dokument, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogid) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.

Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutus.

Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine, kirjutamine ja toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).

Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Oskus

esitada kuuldud või loetud teksti (ümberjutustamine).
Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine. Keeleliste ja esteetiline mõistmine ilusast keeles ja kõnes.

Soovitavad kirjandusteosed ja autorid:

1. О. Генри «Последний лист», Г. Х. Андерсен «Соловей», К. Г. Паустовский «Старый повар», Е. Л. Шварц «Золушка», А. С. Пушкин «Бесы», М. Ю. Лермонтов «На севере диком», М. Метерлинк «Синяя птица», Г. Гейне «Лорелея», М. Ю. Лермонтов «Русалка», А. С. Пушкин «Поэт», К. Д. Бальмонт «Как я пишу стихи», Р. Киплинг «Кошка, которая гуляла сама по себе», А. И. Куприн «Белый пудель», Л. Н. Толстой «Сила детства», А. С. Пушкин «Дубровский», А. де Сент-Экзюпери «Маленький принц», басни Эзопа, И. А. Крылов «Свинья под дубом», А. Петрова «Все вруны», М. Твен «Принц и нищий», Ф. И. Тютчев, В. Я. Брюсов, К. Д. Бальмонт.

7. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid;
- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 13) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 14) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 15) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 16) valdab peamisi tekstisidususvõtteid;
- 17) valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 18) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 19) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 20) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 21) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;

- 22) tunneb essee struktuuri; essee kui vaba teksti tüüp
 23) oskab kirjutada arutleva kirjandi.
 24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit;
 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara.
 26) on tadelik loovtöö kirjutamise põhimõtetest.

Õppesisu teemade kaupa.

Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud.

Morfoloogia. Tegusõna vormid. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Keksõna grammatilised tunnused. Keksõnaga sõnaühendid. Gerundiumi grammatilised tunnused. Gerundiumiga sõnaühendid.

Süntaks. Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lihtlause laiendamine.

Ortograafia ja interpunktsioon. HE kokku- ja lahkukirjutamine keksõnade ning gerundiumiga. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Esinemine etteantud teemal. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Keeleviisakus ja -väärikus.

Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomine. Veebist ja trükistest teabe otsimine. Tekstid elektroonilises keskkonnas.

Tekst. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstidest olulise info leidmine. Teabetekstide (õpikutekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine. Tekstide loomine meediakeskkonnas. Teksti osade loogise paigutamise oskus.

Arutlev kirjand. Selle ülesehitus. Teesi formuleerimine. Argumentide liigid.

Loovtöö. Loovtöö teema formuleerimine

Soovitavad kirjandusteosed ja autorid:

Былина «Илья Муромец и Соловей-разбойник», былина «Садко», Ф. Р. Крейцвальд «Калевипоэг», Л. Н. Толстой «Детство», М. Горький «Детство», М. М. Зощенко «Елка», «Повесть временных лет», А. С. Пушкин «Песнь о вещем Олеге», Д. Дефо «Робинзон Крузо», О. Генри «Гнусный обманщик», У. Шекспир «Ромео и Джульетта», А. С. Пушкин «К ***», Д. Вааранди «Простые вещи», Л. Койдула «Предсмертное слово - Эстонии», И. Северянин «Поэза об Эстонии», А. П. Чехов «Хамелеон», Д. И. Фонвизин «Недоросль», Ж. Б. Мольер.

8. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;

- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;
- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
- 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;
- 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;
- 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid;
- 26) oskab kirjutada ja vormistada loovtööd.

Õppesisu teemade kaupa.

Vene keel ühiskonnas. Vene keel maailma teiste keelte seas. Keel tänapäevases maailmas ja keele areng.

Morfoloogia. Isikuta tegusõnad. Keksõnade moodustamine.

Süntaks. Aluse tekstifunktsioonid. Öeldise tekstifunktsioonid. Täiend, lisand, sihitis, määruse liigid. Lihtlause laiendamine (lauseliikendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu). Kiilsõnad ja kiillaused. Lihtlause tüübid.

Ortograafia ja interpunktsioon. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära: kõnekeel ja kirjakeel. Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja

kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslaste arvamuse täiendamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Esinemine etteantud teemal. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine.

Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele.

Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomed. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Projekt, teadaanne. Tekstid elektroonilises keskkonnas. Töö allikatega ja teadustekstiga. Loovtöö kirjutamise põhimõtted ja alused.

Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus.

Tarbetekstide (juhend) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine.

Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus.

Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.

Essee. Essee struktuur. Teema arendamine.

Soovitavad kirjandusteosed ja autorid:

A. С. Пушкин «19 октября» и «К Чаадаеву», х/ф «1814» (2007), х/ф «Лермонтов» (2014), М. Ю. Лермонтов «Монолог» и «Дума», В. Скотт «Айвенго», А. С. Пушкин «Капитанская дочка», Н. А. Некрасов «Элегия» и «В дороге», И. С. Тургенев «Муму», А. П. Чехов «Сон», Н. В. Гоголь «Ревизор», Н. В. Гоголь «Шинель», А. П. Чехов «Смерть чиновника», Ф. М. Достоевский «Белые ночи», Дж. Байрон, М. Ю. Лермонтов, В. А. Жуковский, А. А. Фет, Л. Н. Толстой «Отрочество», выдержки из дневника Л. Н. Толстого, Э. Вильде «Их сын», И. С. Тургенев «Эгоист», Н. В. Гоголь «Портрет».

9. klass

Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;

- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 13) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
- 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;
- 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;
- 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

Õppesisu teemade kaupa.

Vene keel ühiskonnas. Keel kui arenev nähtus.

Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepiasõnastikud.

Morfoloogia. Sidesõnade iseloomustus.

Süntaks. Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused. Lausete grammatilised seosed. Otsekõne. Dialoog.

Ortograafia ja interpunktsioon. Vahemärgid koondlausetes, komplitseeritud lausetes. Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses. Vahemärgid otse kõnega lausetes. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud. Eessõnade õigekiri.

Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjakeel ja kõnekeel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslaste arvamuse täiendamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Väitlus, väitluse reeglid. Argumenteerimine, veenmine. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtluskanalid: jututoad, blogid, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -vääriskus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele.

Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Refereerimine ja tsiteerimine. Projekt, teadaanne, iseloomustus.

Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstitid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstide (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine.

Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.

Essee. Arutlev kirjand. Teema valik ja sõnastamine. Teksti sisukomponendid, ülesehitus ja sidusus. Teesi formuleerimine. Argumentide liigid. Tekstide loomine meediakeskonnas.

Soovitavad kirjandusteosed ja autorid:

Ф. Ницше «Так говорил Заратустра», М. Горький «Старуха Изергиль», стихотворения русских поэтов Серебряного века (В. Я. Брюсов, К. Д. Бальмонт, А. А. Блок, Н. С. Гумилев, А. А. Ахматова, Г. В. Иванов, В. Хлебников, В. В. Маяковский, И. Северянин), И. Ильф и Е. Петров «Двенадцать стульев», А. И. Солженицын «Как жаль», «Архипелаг ГУЛАГ», М. А. Шолохов «Судьба человека», В. В. Набоков «Случайность», А. Т. Аверченко «Дюжина ножей в спину революции», В. С. Высоцкий «Баллада о борьбе», В. Цой «Перемен!», М. А. Булгаков «Собачье сердце», стихотворения поэтов-шестидесятников (Б. Ш. Окуджава, Е. А. Евтушенко, Б. А. Ахмадулина, А. А. Вознесенский, Р. И. Рождественский).